

LOSONC ÉS VIDEKE

Elfizetési ár :

Egész évre 10.—korona
Félévre 5.—korona
Negyedévre 2.50 korona
Községi előjáróknak és
tanulóknak 1 évre . . . 8.—korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Politikai hetilap

Felelős szerkesztő: HERCZEGH JENŐ

Megjelenik minden kedden este

Szerkesztőség: Mátyás-utca 15. szám
Kiadóhivatal: Rákóczi-utca 21. szám

Hirdetéseket, felvesz a kiadóhivatal.
„Nyiltiler” soronként 80 fillér.

Meg kell nevezni! akik nem jegyeztek,

azokról beszélnek most sokat. Eleinte csak csöndesen morajlott, de már egyre hangosabb a megbotránkozás azok ellen, akik anyagi erejükhez mértén nagyon keveset, vagy pedig épen-séggel semmit sem jegyeztek a hadi kölcsönre. Sőt ma ott tartunk, hogy a kirívó eseteket névszerint is kipécézik és a nyilvános megszégyenítés zudul azok felé, akik a hadi kölcsön-höz való hozzájárulás hazafias kötelessége iránt teljes közönyt, vagy legalább is nem kellő érzéket áruznak el.

A dolog úgy áll, hogy a kpel-lengérezés avult és kegyetlen volt és ezért a jogrendből kiküszöbölték. He-lyesen, mert a közfelfogásnak a civi-lizációval járó megtisztulása folytán főlőslegessé vált és mert ennek a megtorló ereje még az irott törvény-nél is radikálisabbnak bizonyult. Ám, ha valaha, úgy most is el kell ismer-nünk, hogy a hadi kölcsön iránti egye-sek részéről tanusított nemtörődömség-gel szemben teljes joggal domborodik fel a közvélemény és nyul az erkölcsi vesszőfuttatás végső eszközéhez.

Mert ugyebár: mind a négy hadi kölcsönhöz következetesen szükmar-kunak lenni, már több a véletlennél, ez egyenesen rendszer. Ahol nincs, ot-egy sem kereskedünk, de ha a te'e markok mindig becsukódnak, vala-hányszor az állam az ország megvé-déséhez a lehetőséget kéri és amikor a közöny már-már kivivott győzel-münknek a biztosítását veszélyezteti:

nos, hát ezen a ponton nincsen em-beri türelem, mely csődöt ne mon-da-na.

Fiaink vérüket ontják és életüket áldozzák a fronton és olvashatjuk nap-nap után, hogy zsoldjuk javarészt is hadi kölcsönre fordítják. És mégis, ha ez a katona egyszer hűtlenné válik kötelességéhez, elmaradhatatlan a golyó. Mekkora tehát azoknak a bűne, akik-nek az ország adta a jólétet, vagy éppenséggel a háboru és nyújtja a biztonságot is az ellenség egész ára-datával szemben és akik mégis jólétü és biztonságuk ellenében bő feleslegük méltányos részét, haszon mellett s a legnagyobb veszedelmek óráiban sem áldoznák a nemzetért. Ezekre a szá-monkérésnek előbb-utóbb el kell kö-vetkeznie s hogy ennek már is előre-veti árnyékát, ezen ugyan ne csodál-kozzunk.

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

A kereskedelmi és iparkamara folyó hó 16-án tartott közgyűlésének legfontosabb tárgya az Ausztriával való kiegyezés volt. A kamara következetesen eddig elfoglalt álla-pontjához most is fentartás nélkül és egy-hangulag az önálló vámterület mellett fog-lalt állást. Az elnöki jelentések során a kamara 1916 évi költségvetésének jóváha-gyását, a kerület 7 ipari mnnkásának állami jutalomban való részesítését, a kamara 25 éves fennállása alkalmából beérkezett ud-vözölő írtakat tudomásul vette. Sajnálátát fejezte ki a kerületből eltávozott Báthy László lévai költtag lemondása felett, helyébe Sugár Mór pótttag hivatott be.

Az 1915. évi zárszámadás és a nyug-

dijalap számadása elfogadtatott. A kibocsátás alatt álló IV.-k magyar hadikölcsönre a nyugdíjalap részége 25.000 K., az Osztröndij-alapok részére 4500 K 6⁰/₁₀₀-os kötvény jegy-zése határozatott el, úgy hogy a kamara összes hadikölcsönjegyzése 104.500 korona. Barsvármegyének a vasuton le és feladott áruk után vámszedés engedélyezési iránti kérelme ellen elfoglalt álláspontjának fentar-tása mellett csak a leadásnál szedendő mér-ékelt vámdíjak osztályozása tekintetében nyilatkozott. A gabonááraknak a mezőgaz-dasági érdek. ltség által kért további eme-lését a kamara indokolatlannak találja s ily értelemben felterjesztést intéz a kormányhoz. A jelátlog kölcsönök nyújtásával foglalkozó pénzüzetek érdekében felterjesztést intéz, hogy a jelzáloggal terhelt ingatlanokra, ha az adós kamafizetési kötelezettségének eleget nem tesz, bírói árverés elrendelhető legyen.

A bórhiány okaival foglalkozva, szük-ségesnek találta a bórárúknak újabb megál-lapítását, mi végből felterjesztéssel fordul a kormányhoz. A háborus nyereségek megadó-ztatása kérdésében az érdekképviseletek meg-hallgatása, továbbá a fővárossal való vi-szonylatban a vasuti menetrend javítása és legalább 1 gyorsvonatnak járatása iránt újabb felterjesztést intéz.

Végül örömmel vette tudomásul báró Kürthy Lajos, Zólyomvármegye és Szinyei Merse István, Árvavármegye főispánjainak legmagasabb kitüntetését s elhatározta ez alkalomból való üdvözlésüket.

A szoborünnepély elhalasztása

Az áldozatkészség szobrának le-leplezési ünnepélye f. hó 21-éről köz-bejött akadályok miatt elhalasztatott. A leleplezés napját falragaszok utján fogja tudatni a rendezőbizottság.

Szobafestő, mázoló és cimfestő munkákat modern és izléses kivitelben jutányo-san készít
Szita István, Alsó-patakpart 6. szám.

Hadiözvegyek és árvaik védelme

Az Augustia Gyorssegélyalap egy minden tekintetben hízagpótló jótékony intézménnyel pótolta ki széleskörű levékenységét. Katonák részére, akik a harctéren vannak, vagy a harctérre mennek, biztosító intézetet szervezett, mellyel lehetővé tette, hogy az esetleges hősi halált haltak hozzátartozói oly tökéhez jusson, mely életfentartásuknak tövábbi alapja lehet.

A hadbiztosítás legfontosabb alapelvei a következőkben ismertetjük:

A hadbiztosításnak orvosi vizsgálatra nincs szüksége, ennél fogva a már hadbavonult katonát is bejelentheti biztosításra a család, a munkaadó vagy a község.

A biztosítás a bejelentésnek és a díj egyidejű lefizetésének. A biztosítási összeg a biztosítottnak ezen egy éven belül halála esetén azonnal kifizetettik, akár a háboruban esett el a biztosított, akár sebesülés vagy betegség folytán, akár pedig fogságban vagy hazatérése után hal meg.

A biztosítási összeg a bejelentés alkalmával pontosan és változtatlanul megállapítatik. Minden család az első perctől fogva tisztán és világosan tudja, hogy a bekövetkező szomorú esetben milyen összegei kap kézhöz azonnal a biztosított halála után. A biztosított összegből levonás nem történhetik és a díj fizetés sem emelhető utólag.

A díjösszeg hivatásos katonák és (a 12 évi szolgálati kötelezettség alatt álló) tartalékosok biztosításáért a biztosított összeg hét százalékát, katonaarvosok és egészségügyi, valamint tréncapatokhoz tartozó katonák biztosításáért 5 és fél százalékot és mindenemlék népfőlkélok, tehát a háború kezdete óta besorozott és behívottak biztosításáért is 4 és fél százalékot tesz ki. Például, ha egy

népfőlkélok katonája csalábjá a ha ebiztosításért 4 és fél százalék díját fizet, tehát 45 koronáért 1000 korona összeget biztosíthat, 90 koronáért 2000 koronát és így tovább.

E díjon kívül semmiféle mellékilletéket fizetni nem kell; a törvényes bélyegilletéket a társaság fizeti.

Ha egy év múlva, amikor a biztosítás letelik, a háborúnak még nincs vége, szabadságában áll a biztosítottnak a hadbiztosítást ugyanezen feltételek mellett még egy évre meghosszabbítani és ez a joga akkor is fennáll, ha az első év lejáratakor súlyos beteg vagy sebesült.

Eddig már több mint 150.000 család vette igénybe a hadbiztosítás e védelmét és igen nagy azoknak a száma, akiket a kifizetett biztosítási összeg mentett meg a nyomorító szükségétől. Az elesettek hátramaradtjai ezzel az összeggel bírták csak megtartani földjüket vagy üzletüket és nagyon sok svégény özvegy teremtett magának a hadbiztosításból kifizetett pénzzel új megélhetési módot, mellyel magát és gyermekeit tisztességesen fenntarthatja.

A háború után minden szerencsésen hazatért biztosítottnak módjában fog állani, hogy hadbiztosítását rendes életbiztosítássá változtassa és ha ezt megteszi, akkor a hadbiztosításért befizetett díj fele visszatérül olyképpen, hogy egyenlő részletekben levonódik a rendes biztosítás egész tartamán át fizetendő díjakból.

A hadbiztosítás feltételei tehát egyszerűek és világosak; a díja olcsó és nagy előnyökhöz juttatja az érdekelt feleket. A hadbiztosítás szükséges védelem minden katonai családjá számára.

A bevonultak érettségi vizsgája

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendeletet bocsátot ki, amely az 1897. évben és korábban született VII. osztályt sikerrel végzett középiskolai tanulók közül azoknak, akik katonai szolgálataira való bevonulásuk miatt ebben a tanévben nem vehettek el a nyolcadik osztályt, vagy ha el is végezték, az érettségi vizsgálatot nem tehették le, módot nyújt arra, hogy amennyiben őket a katonai parancsnokság május 25-től június 25-ig szabadságolja, a VIII. osztályt vizsgálót, illetve az érettségi vizsgát is letehessek.

Mindazok tehát, akiket e célból katonai parancsnokságuk szabadságot, a vizsgálatok a már május 24-én jelentkezhetnek annak az intézetnek igazgatójánál, ahol a VII. illetve VIII. osztályt végezték.

A tanulók vizsgáinak sikere érdekében a fenti időben előkészítő tanfolyamot fognak tartani. E tanfolyamra felveendők az 1897-nél fiatalabb évfolyamu tényleges katonai szolgálatban levő jelentkezők is, ha a VII. osztályt május 25-ig elégezték és katonai hatóságuk részéről június 25-ig szabadságot kaptak. Ezeket a tanulókat úgy a VIII. osztály, mint az érettségi vizsgálatnak írásbeli része alól fölmenti a minisztérium és fölmenti őket a VIII. osztályú tandíj és egyéb intézeti díjak fizetése alól s és csak a felvételi magánvizsgálati és érettségi vizsgálati díjak megfizetésére kötelezi.

A fent említett tanfolyamra felveendők a folyó tanévben VII. osztályt végzett 1898-ban született és a népfőlkélok bementető szemlén alkalmasnak talált középiskolai tanulók is, amennyiben bevonulásuk idejét a katonai hatóság megfelelően elhalasztja.

Molnárok és pékek szabadságolása

A honvédelmi miniszter leirata szerint a segédszolgálatra alkalmasnak, vagy népfőlkélok hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályozott molnárok és pékek, kik a mögöttes országokban tartózkodnak és ha eziránt a főispánok indokolt előterjesztést tesznek, a honvédkerületi, illetőleg cs. és kir. katonai parancsnokság által bizonytalan időre föl fognak mentetni. A honvédkerületi parancsnokságok a rendelet alapján nem csak a honvéd, hanem az összes népfőlkélokra kötelezettek a hadseregben, vagy a honvédségnél szolgálnak e. A közös hadseregben 3 évi szolgálati kötelezettségek alatt állók, valamint a közös hadseregben tartalékos és póttartalékos segédszolgálatos molnárok és pékek fölmentése iránt a cs. és kir. katonai parancsnokságok határoznak.

A nyomdabetük rekvirálása

A kormány rendeletére legközelebb megkezdik a nyomdabetük tíz százalékának rekquirálását. Ebben a kontingensben nemcsak az ócska, hanem az új betük is befoglaltnak. A kormány gondoskodik, hogy a rekquirálás, amennyiben csak lehetséges, a nyomdák üzemképességét ne korlátozza.

A szövetszavartás ellen

Megemlékeztünk a német szabóság szövetségéről, mely tekintettel a hadsereg szövetségére és a gyárak aránylag szűkös termelőképességére, a női ruhacikkék készítéséhez felhasználandó anyag maximumát kívánja megállapítani A fényűzés elleni liga a német akcióval egyidejűleg, de attól függetlenül, ugyanennek a kérdésnek megoldásával foglalkozott és kérvényt nyújtott át báró Harkányi kereskedelemügyi miniszternek, melyben ugyancsak az egyes női ruházati cikkekhez felhasználandó anyag mennyiségét kormányrendelet útján kéri meghatároztatni A miniszter a liga küldöttségét, melynek tagjai gróf Vay Gáborné, gróf Mikes Árminné, Tormany Cecil, báró Born Frigyesné és Perczel Miklósné voltak, kitüntető szívesseggel fogadta és megígérte, hogy a kérdést tanulmány tárgyává téteti s teljes jóindulattal fogja elintézni a lehető legrövidebb időn belül. A sürgős elintéztést a liga azért kérélni, mivel a francia divatkörök, melyektől eddig szolgálai átvettünk minden új divatot, ismerve a központi hatalmak szövetszavartásait, félre nem ismerhető célzattal jövő őszre nemcsak bő, de hosszú, uszályos ruhákat terveznek, melyeknek előállításá a mostani szövetszavartás dupláját igényelné.

Kitüntetés

A király Almássy László volt losonci társasági biztoznak, országgyűlési képviselőnek a Ferenc József-rend tiszti keresztjét adományozta a hadiírem szalgáján a háború alatt teljesített kiváló szolgálatainak elismerésül.

A most besorozottak bevonulása

Mint a Külügy-Hadügy legújabb száma írja, a mostani bemutató szemlén alkalmasnak talált 1866—1897. évben született népfőlkélok-köteleseknek tényleges szolgálatra való behívása az aratási időszak előtt nem várható. A szemlék csak azt a szolgálatot, hogy a hadsereg számára ugyan most, mint a jövőben is kellő számú póllás álljon rendelkezésre.

Használjunk
hadisegély
bélyeget!

Hirdetmény.

Közhirre téteik, hogy a városi erdőben fogantatosított erdőtisztítás alkalmával termelt hántott és galyfa eladása kezdetét vette.

Venni szándékozók utalványokat a város házában I. emelet, 21. ajtószám alatt a következő napokon és időben szerezhethetik: kedden délelőtt 11—12 óra, szerdán délután 2—3 óra, csütörtökön délelőtt 11—12 óra, pénteken délután 2—3 óra között.

A hántott fa ára ölenként 40 koronában, a galyfa ölenként 20 koronában állapított meg. Ezen árak az erdőben a helyszínen értendők.

A város hatósága a vevő kívánságára a fa befuvarozásáról is gondoskodik. Fuvar ölenként a ladói vágásból 16 korona, a csonkái vágásból 20 korona. Oly udvarokba, hová kocsival bemenni nem lehet, a fa a kapu előtt rakatik le és a behordásról a vevő maga köteles gondoskodni.

A termelt mennyiségre és arra való tekintettel, hogy a hatóság a lakosság minél nagyobb rétegén kíván segíteni, tűzifa csak korlátozott mennyiségben szerezhető be.

Losonc, 1916. május hó 18-án.

Wagner Sándor,
kir. tan. polgármester.

Laptulajdonos: Herczegh Jenő.

Lapkiadó: Engel István.

BETEGEK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE NÉLKÖLÖZHETETLEN

a hygien. légmentesen
eljárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen szigetelt, díszkrét,
szék formájában és
minden kivételben kap-
kátó.

MINDEN SZOBÁBAN
FELTÖNÉS NÉLKÖL
FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN



Fehér szék, kemény
faanyag, emelt talpa-
ra. Ára megismerés
és kértetésre küld-
jük. Eng. I. 10. sz. 10.



Ez az új típusú há-
nyóval párhuzos,
párcentiméteres vagy annál
nagyobb, ám szorosan
szigetelt és hőmentes
szék. Férőhelye és
szék alatti rész is 10.

hygien. légmentesen el-
járható szobaklozettek,
száraz klozettek, bidet
és betétegyesítők külön-
legességei gyára

WIEN XVI.,

Palatinsgasse 22—24.

Árjegyzék és ismertető levelet
és kértetésre.

ADAKOZZUNK a Vörös Kereszt
Egyület javárá!

Tanulónak

jó házból való keresz-
tény fiut fűszer, vegyes és
kiviteli kereskedésembe
felveszek. Bővebben

Láng Nándornál

Eger, Heves megye



Eredeti
svéd.
gyárt-
mányu

Wiking arató gépeket

kaszáló marókrakós és kéveköltőgépeket hoz-
závaló „Manilla” zsinnyel szállít a Magyar
Általános Gépgyár R.-T. Budapest, VI.,
Váci-ut 141. Telefon 45—15. Sürgönycim:
Magomobil. Nagy tartalék rész raktár.

Engel Istvánnál
árban készülnék
ványok jutányos
dentéle nyomtat-
kártyák és min-
hívők, Eljegyzési
Névjegyek, Meg-



Hirdessünk

a

Losonc és Vidékében!



CSETNEKI PÁL

temetkezési vállalata

LOSONC

A munkáltatási idényre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát

valamint pestvárosi

disznósírt

a legmészelebbebbárban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készséggel szolgálunk

Weisz Lipót és társa

disznósír- és szalonnanagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgőnycim: „Weiszfeldt, Budapest.” Interurbai távbeszélő „József” 14—50.

Schwarcz Jakab

cséplőgépek, szecskavágók, szelelőrosták,
ekék stb. stb. stb. mezőgazdasági gépek
gyári raktára.

Losonc, Kossuth Lajos-utca 7.

Ajánlja kitűnő „Singer”
karikahajós és központi orsós

varrógépeit

előnyös fizetési feltételek mellett.

Freitag

kiadványai

Világ zseballasz. A világ a zsebben! 58
fő és 25 mellék tér-
képpel, 17.000 alfabetikus földrajzi elneve-
zés tartalmával. Zsebfurina, csinos vászon-
kötésben 4 K. 50 f. NEM űl szívetlen minden
családban és irásztalon. — | — | — | —

Románia-térképe. Most jelent meg kitű-
nő felvételeiben Románia
térképe. Lépték: 1:1.000.000. Ára 1 K. 20 f.
Vászonra feszítve 3 K. 20 f. — | —

Haborus térképek. Északfrancia ország
és Belgium térképe
1 K. 20 f. Török harc-tér 1 K. Olasz harc-
tér 1 K. 20 f. Orosz harc-tér 1 K. 20 f. —

Orosz foglyok tartozkodásának helyei

Az orosz foglyok internálási és átvonulási
állomásainak térképe európai és ázsiai Orosz-
országban. Ára 1 K. 50 f. Bérmentesített
küldésnél minden kiadvány 10 fillérral
drágább. — | — | — | — | —

Megrendelhető:

G. FREYTAG und BERNDT
GES. M. B. H. WIEN VII. SCHOT-
TENFELD GASSE 62.

Szeretetadományokat

■ ■ ■ a frontra szállít ■ ■ ■
■ ■ ■ Hadseregűző Hivatal ■ ■ ■
■ ■ ■ Átvonási küldőintézménye ■ ■ ■
V., Váci-utca 38. szám.

ENGEL ISTVÁN

könyvnyomdája LOSONCON Rákóczi-utca 21.

Készít minden a könyvnyomdászati
szakmába vágó munkát modern
és szakszerű kivitelben, jutányos
árak mellett.